

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут психології

Кафедра психології розвитку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна психологія

Освітня програма Психологія

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від “ ” 20 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогічна психологія
Освітня програма	Психологія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі психології, які володіють фундаментальними знаннями та сучасними психологічними технологіями здійснення психологічної допомоги особистості, великій та малій групі, соціокультурній спільноті, здатні ефективно використовувати професійний психологічний інструментарій; мають гуманістичний світогляд та володіють сукупністю загальних та спеціальних компетентностей, необхідних для комплексного вирішення складних проблем у невизначених умовах.

Цілі курсу :

- навчити студентів орієнтуватися у педагогічній дійсності;
- забезпечити взаємозв'язок теоретичного й практичного навчального матеріалу;
- створити цілісне уявлення про зміст, методи і принципи педагогічної психології, спрямованого на збереження, відновлення й підтримку психічного здоров'я людини;
- зорієнтувати студентів в особливостях різних технологій навчання та виховання;
- сформувати початковий досвід та професійну позицію майбутніх психологів щодо своєї діяльності як практичного психолога закладу освіти;
- сприяти формуванню професійних критеріїв оцінки ефективності педагогічної діяльності;
- розвивати у студентів креативне мислення й бажання вдосконалювати власну фахову компетентність.

Компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально- психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел..

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Кількість годин	Завдання
1.	Педагогічна психологія як психологічна дисципліна	Розуміти суть і значення предмету і завдань педагогічної психології; вміти оперувати системою категорій педагогічної психології; розглянути поняття соціалізації	2	Тести, питання для самоконтролю
2	Історія виникнення педагогічної психології	Розглянути історичну ретроспективу виникнення педагогічної психології	2	Тести, питання для самоконтролю
3	Методологія і методи педагогічної психології	Розглянути методологічні принципи педагогічної психології; вміти застосовувати методи педагогічної психології	2	Тести, питання для самоконтролю
4	Психологія навчання	Розглянути зміст і сутність категорії навчання; обґрунтувати основні лінії психічного розвитку в процесі навчання і виховання; диференціювати історичні методи і форми організації навчання; аналізувати основні типи навчання та їхні психологічні моделі	2	Тести, питання для самоконтролю

5	Психологія навчальної діяльності	Розглянути поняття про навічння та учіння; обгрунтувати психологічні теорії учіння; здійснити покомпонентний аналіз навчальної діяльності; розуміти роль здібностей у навчальній діяльності; аналізувати психологічні питання самоосвітньої діяльності	2	Тести, питання для самоконтролю
6	Технології навчання	Розуміти напрями розвитку сучасного навчання; класифікувати види навчання	2	Тести, питання для самоконтролю
7	Психологічні основи виховання	Розуміти психологічний смисл виховання; обгрунтувати позицію особистості як психологічний об'єкт виховання; розглянути методологічні та методичні принципи виховання; аналізувати поняття виховного впливу; класифікувати виховні впливи	2	Тести, питання для самоконтролю
8	Психологічні питання виховання характеру	Розуміти характер як проблему педагогічної психології; обгрунтувати психологічний підхід до формування просоціальної спрямованості особистості; проаналізувати психологічні аспекти виховання довільності людини	2	Тести, питання для самоконтролю

9	Технології виховання	Розуміти напрями розвитку сучасного процесу виховання; класифікувати технології виховання	2	Тести, питання для самоконтролю
10	Психологія особистості педагога	Розуміти специфіку і структуру педагогічної діяльності; розглянути особистість педагога як предмет психологічного дослідження	2	Тести, питання для самоконтролю
11	Психологія педагогічного спілкування	Здійснити психологічний аналіз педагогічного спілкування	2	Тести, питання для самоконтролю
12	Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу	Розуміти роль психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу	2	Тести, питання для самоконтролю

4. Система оцінювання курсу

Лекція	0
Семінарське заняття	36
Контрольна робота (дві)	2
Тести	12
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Номер навчального заняття (залежить від розподілу у розділі I)																		Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Лекції																			0
Семінарські з-тя	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	36
Тести	2	2	2	2	2	2													12
Контрольна робота																1	1		2
Екзамен																		50	50
Всього за заняття	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, використання цифрових систем управління навчанням – Dlearn; використання онлайн навчального контенту – Google Meet, Cisco Webex Meetings, Zoom, Microsoft Teams, YouTube та сучасного інструменту для створення цифрового навчального контенту Microsoft PowerPoint.
-----------------------------------	---

Основна література

1. Педагогічна психологія. Курс лекцій. Навчальний посібник. Укладачі: С. М. Ольховецький, В. С. Ольховецький. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/14083/1/%2B%D0%BE%D0%BA%20%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%202021.pdf>
2. Савелюк Н.М. Психологія педагогічна: Навчальний посібник. – Кременець: КОГП і м. Тараса Шевченка, 2012. 288 с. URL: <https://www.academia.edu/14552467/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0>
3. Педагогічна психологія. Конспект лекцій, методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти очної та заочної форми навчання за спеціальністю 053 «Психологія». Упоряд. Ж. Богдан, Т. Солодовник. Харків: НТУ «ХП», 2022. 72 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/c2942493-64ee-48e8-98a3-8681417ce796/content>
4. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія / [М.Л. Смульсон, Ю.І. Машбиць, М.І. Жалдак та ін.] ; за ред. М.Л. Смульсон. Кіровоград :Імекс-ЛТД, 2012. 240 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3148/distan%20education?sequence=1>
5. Мельник І. С. Педагогічна психологія: дошкільний вік. Навчальний посібник для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. 128 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27941/1/I_Melnyk_PP_posibnuk_2013.pdf
6. Левус Н. І. Методичні матеріали до навчального курсу для студентів спеціальності 053 Психологія першого (бакалаврського) рівня. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/Pedahohichna_psykholohiia_metodychni_materialy.pdf
7. Вічалковська Н. Педагогічна психологія. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів Луцьк, 2018. URL: <https://docplayer.net/215752511-Nataliya-vichalkovska.html>
8. Педагогічна та професійна психологія : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня магістр зі спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 6.030102 «Психологія». Уклад. Богдан Ж.Б.,

- Солодовник Т.О. Харків : НТУ «ХП», 2016. 68 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/50591613.pdf>
9. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу. Навчально-методичний посібник. Андрєєнкова В. Л., Войцяк Т. В., Гриців І. П., Мельничук В. О., Сабліна Н. О., Флярковська О. В., Харківська Т. А. К., 2023. 149 с. URL: https://la-strada.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/psyhosotsialna-pidtrymka-uchasnykiv-osvitnogo-protseesu-z-metoyu-terapevtychnogo-efektu_a4_12pt_lastrada.pdf
10. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Педагогічна психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 168 с. URL: https://libzv1960.ucoz.com/sergeenkova_ped.psihologija.pdf
11. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова і педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2017. URL: https://www.researchgate.net/profile/Anzhelika-Kolly-Shamne/publication/326088870_Tokareva_N_M_Samne_A_V_Vikova_ta_pedagogicna_psihologia_navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_N_M_Tokareva_A_V_Samne_-_Kiiv_2017_-_548_s/links/5b379bbc4585150d23e6803b/Tokareva-N-M-Samne-A-V-Vikova-ta-pedagogicna-psihologia-navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-N-M-Tokareva-A-V-Samne-Kiiv-2017-548-s.pdf
12. Кутишенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). 2-ге вид.: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 128 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/417831.pdf
13. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник. 4-те вид., стер. – Суми : Університетська книга, 2019. 352 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29700/1/V_Polishchuk_WPP_IL.pdf
14. Максименко С.Д. Генетична психологія учіння людини: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. 206 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/154283861.pdf>
15. Максименко С.Д. Психологія учіння людини : генетико-моделюючий підхід : монографія. К. : Видавничий Дім “Слово”, 2013. 592 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/734047/1/1-30_merged.pdf
16. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 223 с. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/1758/1/%D0%BF%D0%B5%D0%B4.%D0%BF%D1%81.pdf>
17. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна К.: Вища шк., 1997. 349 с. URL: <https://kipt.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%90->

[%D0%9C%D0%90%D0%99%D0%A1%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC.pdf](#)

18. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Osnovy-ped-maysternosti-Navch.-posibnyk.pdf2020.pdf>
19. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Автор-упорядник О. І. Кіліченко. ІваноФранківськ, 2012. 206 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/kilichenko.pdf>
20. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 88 с. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1741/1/%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
21. Власова О. І. Педагогічна психологія: навчально-методичний посібник. 2005. URL: https://subjectum.eu/psychology/pedagog_psychology/index.html
22. Психологія педагогічної діяльності: Опорний конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання Спеціальності 014.02 Середня освіта Спеціалізація 014.021 Англійська мова і література. Укладач Б. В. Барчі. Мукачево: МДУ, 2022. 57с. URL: <http://dspace.s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9434/1/Psychology%20of%20pedagogical%20activity%20reference%20outline%20of%20lectures%20for%20applicants.pdf>

Допоміжна література

1. Бабак С. В. Компетенція і компетентність як ключові поняття педагогіки. Роль педагога у формуванні фахових компетенцій студентів вищих навчальних закладів. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/2514/72606-151297-2-PB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Зязюн І. А. Історичні витоки психологічної педагогіки. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/2639/1/tmp1FC.pdf>
3. Зарубіна О. В. До витоків становлення вітчизняної педагогічної психології: внесок І. О. Сікорського (1842 – 1919). URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/03/To-the-source-of-formation-of-the-national-educational-psychology-I.A.Sikorskys-1842-%E2%80%93-1919-contribution-Zarubina-E.-V..pdf>
4. Литвин А. В., Руденко Л. А. Вплив психології на педагогічну науку та практику: полемічні аспекти. URL:

https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/4854/1/%d0%9b%d0%b8%d1%82%d0%b2%d0%b8%d0%bd%20%d0%a0%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%20%d0%a1%d1%82_%d0%92%d1%96%d0%bd%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8f_%d0%92%d0%b8%d0%bf_50_2018.pdf

5. Максименко С. Д. Теоретико-методологічні проблеми психології XXI століття: генетико-креативний дискурс. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/246/297>

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса Кафедра психології розвитку, 518 каб., тел. 596 136, https://kpr.pnu.edu.ua/ kpr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Назарук Наталія Володимирівна, кандидат психологічних наук
Контактна інформація викладача	Електронна адреса natalia.nazaruk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none">→ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»→ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».→ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».
--------------------------	---

<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Згідно з «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора від 26 листопада 2020 р. № 799; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212) , до підсумкового контрольного випробування допускаються студенти, що прослухали лекційний курс, взяли участь у практичних заняттях, виконали всі письмові завдання (експрес-тестування, творче завдання, реферат чи презентацію), КСР та написали контрольну (модульну) роботу. У разі відсутності студента з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи. При неявці студента у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює «0» (нуль). Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з курсу (відпрацювання пропущених занять, перекладання змістових модулів, виконання індивідуальних занять тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі. Підсумковий контроль знань здійснюється на останньому практичному занятті. Залік передбачає підсумкове оцінювання (у стобальній шкалі) й визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістового модуля. ПОЛОЖЕННЯ про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS від 2 лютого 2016 р. № 18; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Оцінка за виконане завдання знижується на один бал</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п. 14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - покликання: https://nmv.pnu.edu.ua.</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Додаткові бали присуджуються: за участь у науково-дослідній роботі (підготовка публікацій і виступ на конференції – по 5 балів), опрацювання завдань з самоаналізу – по 2 бали (за кожну тему). Згідно з «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора від</p>

	26 листопада 2020 р. № 799; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/ Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus, Udemu, EdEra

Викладач _____ Назарук Наталія Володимирівна _____